

Bruxelles, den 6.9.2018
COM(2018) 612 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om evalueringen af og om fremtiden for Europeana

{SWD(2018) 398 final}

1. INDLEDNING

Denne rapport omhandler resultaterne af den uafhængige evaluering af Europeana som et europæisk kulturelt og digitalt innovationsprojekt samt Europa-Kommissionens vision om vejen frem for den fremtidige udvikling af Europeana.

Den ledsages af Kommissionens arbejdsdokument SWD(2018) 398, der indeholder nærmere oplysninger om evalueringen af Europeana.

1.1. Europeana

Europeana blev iværksat i 2008 som "Det europæiske digitale bibliotek" for at gøre Europas kulturarv tilgængelig for alle via et enkelt adgangspunkt. Dens oprettelse blev påbegyndt ved et brev fra seks stats- og regeringschefer til Kommissionen i 2005.

Kommissionen har fortsat sin finansielle og politiske støtte¹ ved at koordinere og integrere EU-medlemsstaternes bestræbelser på at digitalisere og gøre kulturelt materiale tilgængeligt online. Disse omfatter standardisering, interoperabilitet og samarbejde mellem kulturarvsinstitutioner i hele Europa. Europeana bidrager til gennemførelsen af en række sammenflettede politikker, herunder det digitale indre marked og Kommissionens henstilling (2011/711/EU)² og Rådets relevante konklusioner³, hvori medlemsstaterne opfordres til at lægge mere materiale online og sikre langsigtet bevaring af digitalt materiale.

I dag er Europeana **EU's digitale platform for kulturarv**, der er finansieret som en veletableret digital serviceinfrastruktur under Connecting Europe-faciliteten (CEF)⁴, med henblik på at:

- lægge Europas digitaliserede kulturarvsmateriale online og fremme grænseoverskridende synlighed og anvendelse i hele Europa
- tilbyde løsninger til transeuropæisk interoperabilitet og tilgængelighed af digitale ressourcer om den europæiske kulturarv
- i højere grad forbedre betingelserne for genanvendelse og lette udbredelsen af digitalt kulturelt indhold og metadata i andre sektorer, f.eks. forskning, uddannelse, turisme eller de kreative erhverv, og

¹ [Tidsplanen for digitalisering og online-adgang til kulturarven](#) beskriver alle relevante initiativer og politiske retningslinjer siden 2005.

² Kommissionens henstilling af 27. oktober 2011 om digitalisering og onlineadgang til kulturelt materiale og digital bevaring (2011/711/EU), (EUT L 283, 29.10.2011, s. 39).

³ Rådets konklusioner af 10. maj 2012 om digitalisering og onlineadgang til kulturelt materiale og digital bevaring (EUT C 169 af 15.6.2012, s. 5).

⁴ Europa-Parlamentets og rådets forordning (EU) Nr. 1316/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten, om ændring af forordning (EU) nr. 913/2010 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 680/2007 og (EF) nr. 67/2010 (EUR L 348, 20.12.2013, s. 129-171).

- oprette en flersproget, brugervenlig adgangsportal til Europas rige og forskelligartede kulturarv.

Europeana giver i øjeblikket adgang til over 51 millioner genstande fra en samling med over 3 700 biblioteker, arkiver, museer, gallerier og audiovisuelle samlinger i hele Europa gennem sin hovedportal "Europeana Collections" (europeana.eu) og gennem platformens programmeringsgrænseflader for applikationer (API'er). Europeana stiller en række tjenesteydelser til rådighed for forskellige brugergrupper, f.eks.:

- datapartnere (bidragende kulturelle institutioner) og fagfolk på kulturarvsområdet
- slutbrugere (alle der har en interesse i kultur) og
- videreanvendere (fagfolk inden for uddannelse, forskning og kreative erhverv).

Europeana Network Association, der har over 1 700 fagfolk inden for kulturarvsområdet og det kreative og teknologiske område, støtter Europeanas værdier og arbejde, udveksler og fremmer bedste praksis for standardisering af digitalisering og metadata og fremmer kapacitetsopbygningen på kulturarvsområdet.

Europeana bidrager til at bevare og fremme europæisk kultur i den digitale tidsalder og omfatter alle EU-medlemsstater. Den støtter målsætningerne for det europæiske år for kulturarv i 2018 om at fremme fællesskabet og værdsættelsen af Europas kulturarv, øge bevidstheden om vores fælles historie og værdier og styrke følelsen af at være en del af et fælles europæisk rum. Europeana er den eneste digitale kulturarvspartner i det europæiske år for kulturarv 2018.

1.2. En ny europæisk dagsorden for kultur

I sin meddelelse af 22. maj 2018⁵ annoncerede Kommissionen "**næste skridt for Europeana**, EU's digitale platform for kulturarv i 2018" for at anvende den som et paneuropæisk redskab i den digitale omstilling af kulturarven og et centralt initiativ om demokratisk adgang til kultur. Sammen med andre annoncerede initiativer, f.eks. **netværk af kompetencecentre** for at beskytte viden om truede kulturarvsmonumentter gennem en omfattende **digitalisering**, den kommende oprettelse af et **onlinekatalog over europæiske film** og det paneuropæiske netværk af **digitale kreative og innovationscentre**, vil Europeana bidrage til yderligere promovering, formidling og tilgængelighed af europæisk kultur og kulturarv.

Denne rapport beskriver resultaterne af den uafhængige evaluering, der blev anmodet om i **Rådets konklusioner af 31. maj 2016 om Europeanas rolle i forbindelse med digital adgang til, synlighed og brug af europæisk kulturarv**⁶ samt Kommissionens vision om vejen frem for Europeana.

Som svar på Rådets anmodning foretog Kommissionen:

(a) En **evaluering af Europeana** ud fra de fem obligatoriske kriterier (relevans, effektivitet, virkningsgrad, sammenhæng, EU-merværdi) i Kommissionens retningslinjer

⁵ En ny europæisk kulturdagsorden: COM(2018) 267 final, SWD(2018) 167 final.

⁶ Rådets konklusioner om Europeanas rolle i forbindelse med digital adgang til, synlighed og brug af europæisk kulturarv (EUT C 212, 14.6.2016 s. 9.).

for bedre regulering⁷. Evalueringen omfatter både det underliggende koncept og værdien af Europeana som et europæisk kulturelt og digitalt innovationsprojekt samt en tilbundsgående revision af tilstrækkeligheden og bæredygtigheden af de tjenester, som Europeana leverer som en digitaltjenesteinfrastruktur under CEF.

(b) En analyse af mulige **løsninger for den mellem- og langsigtede udvikling af Europeana** på grundlag af resultaterne af evalueringen.

Et panel bestående af fem uafhængige eksperter fra forskellige områder med relevant ekspertise blev ansat til at bistå Kommissionen med evalueringen og retningslinjerne for den fremtidige udvikling af Europeana. Et eksternt konsulentfirma gennemførte en uafhængig undersøgelse for at finjustere evalueringsspørgsmålene og metodologien, indsamle bevismateriale (blandt andet gennem dokumentationsundersøgelser, casestudier, interview, benchmarking, evaluering af teknisk anvendelighed og analyse af den offentlige onlinehøring) og vurdere evalueringsspørgsmål med bidrag fra eksperter.

Kommissionen har også gennemført en 12-ugers offentlig onlinehøring på alle EU's officielle sprog. Et målrettet spørgeskema med flere tekniske spørgsmål rettet mod fagfolk og organisationer, der har erfaring med Europeanas infrastruktur, samt ekspertnetværk blev inddraget under den offentlige høring. Resultaterne af den offentlige høring (1 221 svar) har leveret vigtige input til evalueringen.

2. DE VIGTIGSTE RESULTATER AF EVALUERINGEN

Evalueringens vigtigste resultater kan ud fra evalueringskriterierne sammenfattes under følgende overskrifter.

2.1. Relevans

Overordnet set er Europeanas betydning i EU's politikker og prioriteter yderst relevant for onlineadgangen til og formidlingen af den europæiske kulturarv. Europeana er relevant for kulturarvsinstitutioner som formidler af faglig udveksling af kulturel og teknologisk ekspertise.

Europeana har oversteget sine målsætninger med hensyn til antal genstande, men der er behov for at forbedre relevansen og kvaliteten af dens indhold og metadata.

Europeana har en af de største digitale samlinger i verden og er den eneste fælleseuropæiske platform af sin art, der giver adgang til billed-, tekst-, lyd-, video- og 3D-materiale fra samlinger af over 3 700 europæiske biblioteker, arkiver, museer, gallerier og audiovisuelle institutioner. Europeana skiller sig endvidere ud ved at stille materiale til rådighed på et stort antal sprog (37 sprog). Europeanas betydning for EU's politikker og prioriteter vurderedes at være høj.

Mindst to tredjedele af de respondenter, der deltog i den offentlige høring og indsendte data til Europeana, angav, at Europeana genererede værdi for deres organisation, fordi

⁷ Køreplan for evalueringen: http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/plan_2016_55_europeana_evaluation_en.pdf

det gjorde dem i stand til at nå et større publikum, opnå merværdi for indholdet og bidrage til partnerskaber med andre kulturelle institutioner. To tredjedele af respondenterne angav, at Europeana spillede en vigtig rolle med hensyn til at finde og udforske den europæiske kulturarv. Dens samlinger opfattes som en ressource, der fremmer viden og læring om kultur med brug af troværdige kilder til indholdet.

Om end Europeana har overskredet sit mål med hensyn til antal genstande, er relevansen og kvaliteten af indholdet og metadataene et problem. Selv om der er iværksat en række tiltag for at forbedre dataenes kvalitet, øge adgangen til dataene og skabe merværdi for dens partnere, er de vigtigste spørgsmål relateret til indholdet (f.eks. geografisk og tematisk dækning, repræsentation af institutioner, og relevansen og den kulturelle interesse for/værdi af indholdet) og metadataene (f.eks. manglende oversættelse, kvalitet og detaljerede oplysninger og uoverensstemmelser eller brudte links).

Problemer angående metadata har haft en negativ indvirkning på tjenestens overordnede popularitet og gjort det sværere at finde materiale på Europeana og tage det i brug. En række negative reaktioner i forbindelse med den offentlige høring vedrørte søgeresultaternes manglende relevans. Det er derfor en vigtig parameter for Europeana at opnå data af høj kvalitet, og kulturarvsinstitutioner spiller en central rolle på dette område og er i sidste ende ansvarlige for kvaliteten af det leverede indhold og metadataene. Europeanas aktuelle strategi er koncentreret om at styrke dataenes kvalitet og gøre eksisterende (og kommende) indhold på Europeana mere interessant og værdifuldt for slutbrugere og tilbagevendende brugere.

2.2. Effektivitet

Europeana klarer sig godt i nogle henseender, men der er et stort potentiale for at opnå forbedringer i andre henseender.

Opnåelse af fælles standarder, bedste praksis og fremme af åbne kulturelle data anses for at være dens vigtigste resultater. Kulturarvsinstitutioner har indført Europeanas fælles løsninger og rammer for offentliggørelse af indhold.

De mange deltagende brugergrupper har imidlertid påpeget svagheder i den tekniske infrastruktur (herunder sammenlægning af indhold) og i platformens funktion med hensyn til flersprogethed, søge- og filtreringsfunktioner på portalen og API'erne samt i datakvaliteten.

Europeana er rettet mod en bred vifte af målgrupper som f.eks. kulturarvsinstitutioner, erhvervsfolk, forskere, lærere og undervisere, fagfolk i de kreative erhverv samt offentligheden. Diversiteten af brugere og deres forskellige interesser i Europeana er en udfordring med hensyn til at opfylde alle brugernes behov med rette fokus.

Mens det overvågede indhold på platformen kan rettes mod én eller flere brugergrupper, opfylder søgefunktionerne, især manglen på avancerede filtre til at forbedre søgningen og manglen på relevante søgeresultater, ikke de tiltænkte brugeres forventninger. Et andet spørgsmål er flersprogetheden på portalen: Den manglende oversættelse af metadata og uoverensstemmelser i søgeresultaterne, når der søges på forskellige sprog.

Europeana ikke har været særlig effektiv til at nå borgere, der almindeligvis ikke ved, at den eksisterer, på trods af vellykkede aktiviteter som f.eks. indsamlingsdage vedrørende første verdenskrig.

På trods af disse mangler er en af Europeanas vigtigste resultater, at det fastsætter fælles standarder og løsninger, særlig Europeanas datamodel⁸, erklæringen om internationale rettigheder⁹ og Europeana Publishing Framework¹⁰. Disse er i vid udstrækning taget i brug på kulturarvsområdet i Europa og på internationalt plan, f.eks. i Digital Public Library of America (DPLA).

2.3. Virkningsgrad

Generelt viser Europeana et effektiviseringspotentiale.

Selv om initiativet har været vellykket med hensyn til at opbygge et bredt økosystem af aggregatorer og kulturinstitutioner, ligger den største udfordring i effektiviteten af den komplekse sammenlægningsproces.

Den nuværende sammenlægningsstruktur er baseret på domænespecifikke og nationale aggregatorer, der indsamler data fra 3 700 institutioner. Bidragende institutioner indgår blandt andet partnerskaber med aggregatorer for at harmonisere deres data og indsende dem til Europeana. Dette indebærer imidlertid en arbejdsgang, hvor offentliggørelsen og ajourføringen af data i mange tilfælde påvirkes af forsinkelser eller kommunikationsproblemer mellem de berørte parter. Manglen på værktøjer til at ajourføre metadataresultater medfører, at der gøres en større overordnet indsats for at levere data af høj kvalitet. Der er også tilfælde, hvor institutioner, som har bidraget gennem EU-finansierede projekter, der nu er afsluttet, har begrænsede midler til at ajourføre deres data, især i lande, hvor der ikke findes nogen nationale aggregatorer.

Finansieringsordningen har også været udsat for effektivitetsmæssige udfordringer. På trods af Kommissionens, medlemsstaternes og Europeana Foundations (operatøren af den centrale tjenesteplatform) bestræbelser viste det sig, at finansieringsmodellen, som var baseret på tilskud (hvilket krævede samfinansiering), var uegnet til at opretholde de centrale tjenester. I Rådets konklusioner fra 2016 blev medlemsstaterne opfordret til at fortsætte deres finansielle bidrag til Europeana, indtil Kommissionen gradvist konverterede sin støtteordning fra en tilskudsmodel til en udbudsmodel, som kan dække alle omkostninger til centrale tjenester. Dette skift fandt sted i september 2017.

På trods af ovennævnte begrænsninger har Europeana blandt andet formået at opbygge et bredt **økosystem** eller netværk af domænespecifikke og nationale aggregatorer og kulturarvsinstitutioner, der har spillet en central rolle med hensyn til at fremme adgangen til Europas digitale kulturarv.

⁸ <https://pro.europeana.eu/resources/standardisation-tools/edm-documentation>

⁹ <http://rightsstatements.org/en/>

¹⁰ <https://pro.europeana.eu/post/publishing-framework>

2.4. Sammenhæng

Europeana er sammenhængende og godt afstemt med EU's øvrige politikker og prioriteter, og stemmer også overens med EU-medlemsstaternes nationale strategier.

Evalueringen bekræfter, at Europeana er sammenhængende med hensyn til EU-politik, i overensstemmelse med Göteborg-meddelelsen af november 2017¹¹. Det europæiske år for kulturarv 2018 er udpeget som en god lejlighed for at vise, hvordan digitale værktøjer kan øge adgangen til kulturelt materiale og kulturelle muligheder og kaste lys over initiativer som f.eks. Europeana, som fremmer den digitale adgang til kulturarvsmateriale fra biblioteker, arkiver og museer. Den er også på linje med de nationale strategier for digitalisering og onlineadgang til EU-medlemsstaters kulturarvsmateriale. Europeana tackler i en vis udstrækning de udfordringer, som EU's medlemsstater står over for i forbindelse med at digitalisere kulturarven og omstille adgangen til kultur. Europeanas arbejde, f.eks. med standarder, værktøjer og åben adgang anses for at være nyttigt i alle sektorer, som påvirkes af den digitale omstilling, selv om ikke alle parter er enige i de specifikke løsninger, som fremlægges.

2.5. EU-merværdi:

Europeana har skabt merværdi ved at spille en betydelig rolle i den digitale udvikling inden for kulturarvssektoren i Europa. Europeana har desuden været med til at grundlægge en følelse af fælles historie og identitet blandt europæerne.

Europeana-initiativet har haft stor betydning med hensyn til at styrke samarbejds- og standardiseringsaktiviteter på tværs af grænserne med det overordnede mål at øge brugen af standarder ved digitalisering og deling af digitalt kulturelt materiale på tværs af Europa. Nationale initiativer vedrørende standardisering af metadata eller oprettelse af nationale portaler i en række medlemsstater ville ikke være sket uden Europeana. Europeanas medvirken har også været afgørende i indsatsen for at fremme åbne kulturelle data. I svarene på den offentlige høring anses Europeanas medvirken for at fremme åben kulturelle data/metadata for at være den aktivitet, der har bidraget mest (82 %) til at skubbe på og muliggøre kulturarvsinstitutionernes arbejde.

Europeana har også bidraget til at formidle en følelse af fælles historie og identitet gennem sine tematiske samlinger og deltagelsesbaserede kampagner, som f.eks. kampagnen om første verdenskrig, der forbinder individuelle historier i en større europæisk sammenhæng, og for nylig migrationskampagnen.

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur — Europa-Kommissionens bidrag til stats- og regeringschefernes møde i Göteborg den 17. november 2017 (COM/2017/0673 final).

3. RETNINGSLINJER FOR DEN FREMTIDIGE UDVIKLING AF EUROPEANA

Under hensyntagen til resultaterne af evalueringsundersøgelsen og ekspertpanelets analyse af fremtidige valgmuligheder i relation til Europeanas fremtidige værditilbud¹² vil Europa-Kommissionen bestræbe sig på at omdanne Europeana til en nøglespiller i det paneuropæiske netværk af digitale kreative og innovationscentre med henblik på digital omstilling af kulturarvsinstitutioner.

Kommissionens analyse er baseret på de stærke sider af Europeana og på behovet for at udbedre dens mangler, som blev fremhævet i evalueringen, under hensyntagen til de nye tendenser og udviklinger i den digitale kulturarvssektor.

3.1. Anvendelsesområde

Europeanas fremtidige anvendelsesområde vil primært fokusere på **de primære interessenters behov i kulturarvssektoren, særlig kulturarvsinstitutionerne**, som initiativet bør støtte og dirigere i deres bestræbelser i retning af at opnå digital omstilling. Europeana vil styrke sine forbindelser til kulturarvsinstitutioner ved at skabe værdi ud fra følgende aktivitetsområder.

i) En **styrkelse af initiativets centrale tekniske platform** for at give et stærkt og pålideligt grundlag til at støtte kulturarvsinstitutioner, herunder særlig for at:

- tilvejebringe en teknisk infrastruktur og banebrydende værktøjer, der gør det nemt for kulturelle institutioner at stille indhold og metadata af høj kvalitet til rådighed for Europeana (sammenlægningsinfrastruktur og -tjenester)
- gøre det væsentligt nemmere at finde digitalt kulturelt materiale
- styrke flersprogede aspekter, så brugere kan udforske, nyde og genanvende indhold, uanset hvilket sprog det kulturelle materiale var udfærdiget på, og
- være ansvarlig for kvaliteten af de udbudte data og tjenester.

ii) Kommissionen mener desuden, at Europeana-initiativet bør opbygges omkring en **selvstændiggørelse af kulturarvsmiljøer** i medlemsstaterne. Europeana bør yde betydelig støtte til dataleverandører og -aggregatorer for at opnå en effektiv datafangst og ajourføring. Kommissionen mener, at aggregatorer – lokale, nationale og domænerelaterede – er af afgørende betydning for Europeanas initiativ og mener, at medlemsstaterne og initiativet bør yde aktiv støtte til deres rolle som formidlere mellem kulturelle institutioner.

iii) Kommissionen mener, at initiativet bør fremvise potentialet for sådant indhold gennem **overvågede og flersprogede samlinger, udstillinger og virtuelle gallerier baseret på data af høj kvalitet**, der gør det muligt at skabe en række temaer, der styrker EU's fortælling og dimension.

iv) Europeana bør i den forbindelse revidere den infrastruktur, der er nødvendig for at udvikle og håndtere smart indhold for at **forbedre sit digitale udbud** ved at benytte forskellige **tilgange baseret på kunstig intelligens**, behandling af naturligt sprog og **big**

¹² EU Bookshop: Undersøgelse om "Evalueringslinjer for Europeanas fremtidige udvikling efter Uddannelses-, Ungdoms-, Kultur- og Sportsrådets vedtagelse af Rådets konklusioner den 31/05/2016" (SMART 2016/0100).

data for så vidt muligt at automatisere oprettelsen, håndteringen og fremvisningen af indhold og metadata. Europeana bør aktivt følge og implementere **udviklingen af standarder, værktøjer og tjenester** for yderligere at berige, forbedre og automatisere digitalt indhold. Dette vil gøre det muligt at skabe smart indhold, der kan **genbruges i andre sektorer** såsom uddannelse, forskning eller kreative sektorer.

v) Europeana bør også fortsætte med at arbejde for **standardisering, fælles løsninger og bedste praksis** inden for den digitale kulturarvssektor og fungere som katalysator og innovator for digital omstilling af kulturarvsinstitutioner.

Det er i denne sammenhæng afgørende, at Europeana og dets netværk af aggregatorer, institutioner og fagfolk i fællesskab udvikler den digitale omstilling inden for området kulturarv ved at fremme institutionelt og fagligt samarbejde, som vil støtte udviklingen af relateret ekspertise og relevante færdigheder. Dette vil bidrage til **kapacitetsopbygningen af kulturarvsinstitutioner** og sikre, at selv de mindste institutioner vil have mulighed for at indføre digital omstilling.

3.2. Finansiering

Europeana finansieres fortsat under CEF-programmet gennem en blanding af tilskud og offentlige kontrakter indtil udgangen af den nuværende flerårige finansielle ramme. Selv om de centrale tjenester vil blive finansieret gennem udbud for at sikre stabiliteten af den ydede tjeneste, vil finansielle instrumenter i form af tilskud blive brugt til at støtte kulturelle institutioner for at bidrage til Europeana.

I forbindelse med den næste flerårige finansielle ramme (COM(2018) 321 final) har Kommissionen foreslået at finansiere Europeana under **programmet Digital Europe**, der skal styrke kapacitetsopbygningen af forskellige sektorer og flagskibsprojekterne i disse sektorer, der udnytter denne kapacitetsopbygning.

Det arbejde, der udføres i henhold til dette program, suppleres gennem forsknings- og innovationsaktiviteter i Horizon Europe gennem digitalisering af monumenter og lokaliteter, som indgår i kulturarven, automatisk fortolkning af kulturarven samt virtuelle museer.

3.3. Forvaltning

Forvaltningsmekanismen vil foregå under ledelse af Kommissionens ekspertgruppe om digital kulturarv og Europeana (DCHE). Medlemmerne af denne gruppe repræsenterer medlemsstaterne og samarbejder med Kommissionen inden for digitalisering, onlineadgang til kulturelt materiale og digital bevaring.

DCHE's bidrag til Europeana-strategien vil sikre et stærkere engagement og en stadig mere aktiv deltagelse fra medlemsstaternes og kulturinstitutionernes side.

DCHE vil desuden blive bistået af en undergruppe af eksperter, der udvælges på grundlag af en indkaldelse af interessetilkendegivelser. De vil have til opgave at levere holdbare og innovative og fremadskuende råd og løsninger, der skal sikre, at der tages hensyn til de forskellige behov hos Europeana-målgrupper og -interessenter.

4. KONKLUSIONER

Evalueringen fremhævede, at **kulturarvsinstitutioner i hele Europa generelt værdsætter Europeanas europæiske merværdi**. Evalueringen viste også, at Europeanas på grundlag af den blandede, men passionerede feedback fra respondenterne **er et relevant initiativ ikke kun for institutionerne, men også for EU's borgere**. Den har samlet de europæiske kulturelle institutioner, hvilket har gjort dem i stand til at samarbejde og udveksle deres materiale. Dette har ikke blot ført til udveksling af bedste praksis om fælles standarder, men har også bidraget til at udvikle et europæisk netværk af datapartnere, aggregatorer og fagfolk inden for forskellige områder, der har sat gang i kapacitetsopbygningen og udvekslingen af ekspertise.

10 år efter Europeanas oprettelse udgør evalueringen et vendepunkt med en række resultater og mangler som beskrevet ovenfor. **Europeana skal forny sin merværdi for kulturarvssektoren**, f.eks. gennem kapacitetsopbygning, værktøjer til levering og berigelse af højkvalitetsindhold og metadata, en effektiv infrastruktur til datalevering og løbende support. Kommissionen vil i dette øjemed fortsat støtte Europeanas og dets netværk af aggregatorer, institutioner og fagfolk i deres bestræbelser på at fremme den digitale omstilling af kulturarvssektoren.